

PsittaScene Vol 21 No 3 August 2009

sisältö

- 2 Johtajalta
- 3 Genetiikkaa ja Suojelua - Keltanaama-amatsoni
- 6 Amatsonialue - Keltanaama-amatsoni
- 8 WPT 20-vuotisjuhlakuvat
- 9 Kaksikymmentä vuotta papukaijoja pelastaen -World Parrot Trustin yleiskatsaus
- 13 Pelastamassa mayalaisia aroja - Väli-Amerikan puna-arat
- 16 Keskustelupalstoilta - Opeta papukaijasi kylpemään
- 17 Kirjeenne
- 18 PsittaNews & Tapahtumat
- 19 WPT Yhteystiedot
- 20 Papukaijat luonnossa - Isomäntyaratti

Kansissamme

ETUKANSI Puna-arat (*Ara macao*) dramaattisessa laskussa Tarcoles Beachilla Costa Ricassa. Asustaa perinteisesti eteläisestä Yhdysvalloista eteläiseen Brasiliaan, tämä laji on nyt rajoitettu aikaisemman alueen taskuihin. Katso Pelastamassa Mayojen aroja, sivu 13. © Jim McKendry

TAKAKANSI Syy toivolle: Isomäntyaratti (*Rhynchopsitta terrisi*) palaa El Tarayn suojelualueelle, alue tuhoutunut metsäpaloissa keväällä 2006. Alue, joka on Sierra Madren Oriental vuoristossa Meksikossa oli suurin tunnettu pesimäalue tälle uhanalaiselle lajille. © Steve Milpacher

Kuka kukin on? & Mistä tiedämme Genetiikkaa & Suojelua

Kirjoittanut Adriana Rodríguez-Ferraro

Se toukokuun iltapäivän kuumuus oli tukahduttava. Peukaloin läpi instrumentteja työkalupakissani, kun avustajani ja minä istuimme reunakivellä ja odotimme. Olimme ajaneet tunteja kuivan pölyävän pusikon läpi kuoppaisilla teillä tähän klassiseen pieneen venezuelalaiskylään. Yhtäkkiä meidät piiritettiin. Kaikki puhuivat yhtäaikaan. Suurin osa noin 40 ihmisestä olivat lapsia, jotka kirkuivat ja kysyivät paljon kysymyksiä. Näin välittömästi, että heissä oli jotain mitä halusin - papukaijoja. Mutta nämä eivät olleet mitä tahansa papukaijoja; nämä olivat keltanaama-amatsoneja.

Keltanaama-amatsoni on rajoitettu kuiville asuinalueille muutoin kosteaan ympäristöön. Kaikki olemassaolevat populaatiot ovat uhattuina joko elinympäristön tuhoamisella tai laittomalla pyynnillä, tai molempien tekijöiden yhdistelmällä. Populaatiot ovat eristäytyneet toisistaan kosteammilla asuinalueilla, joita ne eivät käytä. Tämä tilanne tekee niistä erittäin herkkiä paikalliselle katoamiselle, koska kun populaatio on poistettu on erittäin epätodennäköistä, että villit yksilöt uudelleenasuttavat alueen.

Olin täällä tutkimassa, josko jäljelläolevilla populaatioilla on minkäänlaista yhteyttä niihin; tarkoittaen, että ovatko yksilöt vielä kykeneviä muuttamaan ja lisääntymään populaatioissa. Vastaus tähän kysymykseen on tarpeellinen pitkän tähtäimen suojelussa ja lajihallinnassa. Vastatakseni siihen, minun piti opiskella papukaijoiden geenejä. Yksilöiden liikkuminen yhteisöstä toiseen on todella hankalaa tarkkailla ja kirjata muulla tapaa.

Ei kauan aikaa sitten genetiikka ja suojelubiologia olivat täysin eriytettyjä alueita biologiassa. Nykyään genetiikka on tärkeä työkalu uhanalaisten lajien suojelussa. Tutkimukseni sisälsi DNAn erikoistyyppien (mitokondriolinen DNA) geneettisiä analyysejä ja se perustui edellytyksiin, että jos populaatio on ollut eristyksissä kauan, niin yksilöillä, jotka asuvat sillä alueella on sama DNA, joka on eri DNA kuin yksilöillä, jotka asuvat toisilla alueilla. Vastakohtaisesti, jos pesintää tapahtuu eri populaation jäsenten kesken, silloin samanlainen DNA on läsnä noissa populaatioissa.

DNA tuli eristää papukaijoiden kudoksista; niin monella projektilla on kaksi vaihetta: hauska niistä, jossa olin kentällä keräämässä näytteitä ja ikävyyttävää laboratoriossa, jossa eristin DNAn ja suoritin analyysit. Kolmen pesintäkauden aikana (2005-2007) vierailin viidellä kuudesta olemassaolevasta keltanaama-amatsonipopulaatiosta pohjoisessa Venezuelassa (toinen on Bonairella joka kuuluu Alankomaiden Antilleille); kahdessa maan länsiosan alueessa (Falcónin alangoilla ja Paraguayan niemimaalla) ja kolmella itäisellä alueella (Píritu, Arayan niemimaalla, Margaritansaarella). Kaikilla näillä alueilla keräsin verta ja kaksi pyrstösulkaa. Sam Williams ja Rowan Martin (Sheffieldin yliopisto, Iso-Britannia) ystävällisesti lähettivät minulle verinäytteitä Bonairen papukaijoista, ja Miguel Lentino (Phelpsin ornitologinen kokoelma, Venezuela) salli minun ottaa näytteitä museon kokoelmista La Blanquillasta. Tässä tapauksessa näyte koostui pienestä palasta varvasta.

Näytteiden kerääminen kentällä oli mielenkiintoista ja viihdyttävää. Edellisestä kokemuksesta keltanaama-amatsoniprojektista Margaritansaarella suunnittelin projektini niin, että näytteet kerättäisiin poikasista silloin, kun ne vielä olisivat pesässä mutta vanhempia kuin 2 viikkoa. Saadakseni hyviä ja luotettavia tuloksia tarvitsin ainakin 20 yksilön näytteet jokaisesta populaatiosta ja vain yhden poikasen näytteen pesää kohden. Sisarusnäytteiden käyttäminen loisi harhaa, koska ne jakavat saman mitokondriolisen DNAn. Minun siis piti etsiä ainakin 20 pesää jokaiselta alueelta.

Tämä suunnitelma ei ollut ongelma Margaritansaarella, jossa kaikki nämä pesät tunnetaan. Yksinkertaisesti vain menin suurimmalle pesintäalueelle projektin kenttäavustajien kanssa, he kiipesivät pesäpuihin, ottivat yhden poikasen, ojensivat sen minulle, minä otin pienen määrän verta siipisuonesta ja kaksi kasvavaa sulkaa pyrstöstä, ja sen jälkeen poikanen laitettiin takaisin pesään. Heidän taitonsa ja kokemuksensa avulla keräsin 10 näytettä yhtenä aamuna.

Se ei kuitenkaan ollut niin helppoa muilla keltanaama-amatsonien asuinalueilla. Näillä alueilla otin yhteyttä paikallisiin ihmisiin, jotka olivat perehtyneet luonnollisiin alueisiin ja papukaijoihin. Jokaisessa tapauksessa he avustivat minua löytämään joitain pesiä mutta emme saaneet paikannettua 20 eri pesää jokaiselta alueelta. Koska tarvitsin mahdollisimman monta näytettä tutkimuksiini, kokeilin toisenlaista lähestymistä. Päätin käyttää aikuisia papukaijoja, joita pidettiin vankeudessa lähiseuduilla.

Papukaijoiden pito lemmikkinä ei ole laitonta Venezuelassa, jossa luonnonlaki on erittäin moniselitteinen. Kaupankäynti on laitonta mutta omistus ei. Jokaisessa kylässä kuljin ovelta ovelle selittämässä projektista ja kysymässä ihmisiltä lupaa ottaa verta heidän lemmikkilinnuistaan. He näkivät minut outona ulkopuolisena naisena etsimässä papukaijanverta ja kyselivät liudan kysymyksiä, kuten "Sattuuko papukaijaani?" tai "Tutkitko papukaijoiden AIDSia?".

Jotkut eväsivät pyyntöni kun taas toiset olivat todella kiinnostuneita yhteistyöstä tieteellisessä projektissa. Jotkut lähettivät minut, yleensä lapsen saattamana papukaijakotiin, joka oli sukulaisen tai tuttavan. Monet kerrat löysin itseni istumassa juuri tapaamani perheen olohuoneessa tai takapihalla, kun he tarjosivat minulle kahvia ja kertoivat tarinoita lemmikistään: mistä se oli löytynyt, kuka sen toi kotiin, sen lempiruoka ja mitkä sanat se pystyi toistamaan.

Vaikka papukaijoiden omistajat lupasivat auttaa, minun piti silti kerätä näyttöä. Omistajat ymmärtävät, että tämä ei ole helppoa! Useimmilta papukaijoilta, joita pidetään lemmikkeinä Venezuelassa on lentosulat katkaistu toisesta siivestä ja kulkevat vapaasti ympäri taloa. Joskus papukaija oli puussa takapihalla ja sen sai ottaa vain sen "lempihenkilö". Useimmissa tapauksissa tuon henkilön pitäisi löytyä joistan päin kylää! Muutamissa tapauksissa papukaija oli häkissä, jonka koko vaihteli pikkuruisesta järjettömään, molemmat osoittaen omia vaikeuksiaan.

Työskentely aikuisten papukaijoiden oli vaikeaa, koska ne stressaantuivat todella herkästi, mitä ei koskaan tapahdu poikasille. Keräsin pieniä näyttöjä todella nopeasti rajoittaakseni tuskaa papukaijassa ja sen omistajassa. Yksi rikastuttavimmista kokemuksista projektissani oli tavata monia mukavia ihmisiä, jotka tekivät kaiken mahdollisen auttaakseen, vaikkakaan he eivät tunteneet minua ja oletettavasti eivät ymmärtäneet miksi tarvitsin papukaijan verta!

Todella surullinen osa matkojani oli kaupankäynti, jota tälle lajille todistin. Tieto siitä, että useimmissa taloissa on ainakin yksi papukaija ja että meidän vierailumme tuohon pieneen kylään herätti huomiota niin nopeasti ihmisten keskuudessa ja että heidän papukaijansa osoittavat, että Venezuelan viranomaiset eivät tee tarpeeksi lopettaakseen kaupan. Vaikka useimmissa kylissä myyntiprosessi on hyvin salainen ja ihmiset olivat epäileväisiä, kun kysyin heidän papukaijoistaan, ei ollut vaikea saada tietoa siitä kuka myy papukaijanpoikasia ja missä. Falcónissa poikasia myydään hyvin avoimesti Coron ja Maracaibon välisen tien varressa, joten on todistettua, että paikalliset viranomaiset eivät tee mitään lopettaakseen tämän uhan.

Kaiken näyttöidenkeruuhauskani jälkeen vietin vuoden laboratoriossa koostamassa analyysejä. Papukaijoiden ja kiinnostavien ihmisten sijaan minut ympäröivät pienet koeputket, sivistyneet koneet, ja kalliit (ja myös joissain tapauksissa) myrkylliset kemikaalit. Tulokset osoittivat että jokaisella keltanaama-amatsonipopulaatiolla oli oma geneettinen identiteettinsä ja se on ilmeisintä Falcónin alankojen ja Bonairen saaren yksilöissä. Tämä löydös vahvistaa käsityksen siitä, että populaatiot ovat olleet eristyksissä sekä maantieteellisesti että lisääntymistieteellisesti, vaikka 3 54:stä (5,5%) genotyypeistä, jotka tutkimuksessa tunnistettiin on yhteinen eri populaatioille. Margaritansaaren papukaijoilla on alhaisin geneettinen vaihtelu kaikista populaatioista.

Keltanaama-amatsonit ovat kokeneet populaation vähenemisiä läpi sen esiintymisalueen viime vuosisadalla ja jotkut populaatiot (esim. Aruba, Alankomaiden Antillit) ovat kuolleet sukupuuttoon. Tulos, joka tästä tutkimuksesta saatiin voidaan käyttää perustietona lajin hallintakeinojen kehittämiseen. Jokaisen aloitteen tämän papukaijan hallintaan tulisi pyrkiä huoltamaan jokaisen populaation geneettistä identiteettiä. Kaikkia populaatioita pitää suojella, jotta lajin geneettinen potentiaali säilyy kokonaisuudessaan. Vaihtoehtoisesti tätä tietoa voidaan käyttää ohjastamaan takavarikoitujen papukaijoiden vapautuksissa, uudelleensijoituksissa ja jopa yksilöiden uudelleenistutuksissa alueille, joista keltanaama-amatsonit ovat paikallisesti kadonneet.

Tunnustukset

Olen erityisen kiitollinen A. Azpirozille, F. Encinasille, A. Tejedalle, A. Medinalle ja paikallisille oppaille avusta kenttätöissä. Rahoitus projektiin tuli WPT:lta, Papukaijansuojeluyhdistykseltä, Luonnonsuojeluyhteisöltä, Neotrooppiselta lintuklubilta, Cleveland Metroparks eläintarhalta, Rufford säätiöltä, Whitney R. Harrisilta Maailman ekologian keskukselta Missouriin yliopistosta St. Louisista ja Amerikan luonnontieteenmuseolta.

Lisätietoja Adrianalta:

Department of Biology. University of Missouri-St. Louis. One University Blvd. St. Louis, MO 63121, USA. E-mail: adri2312@yahoo.com

Kuvat:

Keltanaama-amatsoni on rajoitettu seitsemään olemassa olevaan populaatioon Venezuelassa ja lähisaarilla. Se, että ne asuvat kuivissa taskuissa mutta muutoin trooppisilla alueilla tarkoittaa sitä, että populaatiot ovat eristyksissä toisistaan. Ottamalla näytteitä näistä populaatioista määritetään niiden sukulaisuus, mikä auttaa tutkijoita määrittämään josko ne pesivät populaatioiden kesken.

Verinäytteet DNA-analyysiä varten otettiin poikasista villeistä pesistä, paikoissa joissa se on mahdollista. Kun se paras-mahdollinen-tilanne ei ollut tuottava, näytteet kerättiin lemmikkilinnuista paikallisista yhteisöistä ja joissain tapauksissa museon näytekokoelmista.

Lainaus:

Tulos vahvistaa että nämä populaatiot ovat eristetty maantieteellisin rajoin eivätkä risteydy.

Amatsonialue

Artikkeli ja kuvat: Rowan Martin

Kolmen vuoden aikana tutkiessa keltanaama-amatsonin (*Amazona barbadensis*) pesintäsystemiä Bonairen saarella olin onnekas, kun sain viettää satoja tunteja katsellessa pariskuntien käytöstä pesien läheisyydessä. Usein pohdin sitä, kuinka aggressiivisiksi nämä villit papukaijat voisivat tulla toisia papukaijoja kohtaan. Toisinaan olisin järkyttynyt; papukaijat voivat olla todella ilkeitä.

Melkein joka päivä näin vuorovaikutusta pesivien parien ja "muiden" kesken. Joko nämä toiset kaijat olivat onnettomia ohikulkijoita tai häiriköitä, joiden aikeena oli vallata pesintäkolo, en koskaan voinut olla varma ja asiat eivät koskaan menneet liian vakaviksi niin kauan kun kunnioitettava etäisyys säilyy (50 m tai enemmän). Pariskunnat esittivät toisilleen kurkkupulputusta pyrstönheilutuksen ja siipien nostamisen säästyksellä paljastaen roiskeita punaisista alasiiven sulista.

Toisinaan jännite näennäisesti kasvoi. Yksilöt lensivät ja poistivat toisiaan orsiltaan (yleensä kaktus Bonairessa) ja laskeutuivat samaan kohtaan, jossa poistettu lintu oli ollut. Minun ihmisperspektiivistäni tämä käytös näytti dominanssin symboliselta vakuutukselta. Melkein pystyi jopa kuulemaan ne: "Tämä on on minun paikkani, kuuletko?" MINUN!"

Silloin tällöin asiat todella kulminoituivat niin, että parit fyysisesti pyrkivät tunkeilijoista eroon pesintäalueella. Ne lensivät ympyrää taka- ja etuperin, ylös ja alas, yrittäen jokainen päihittää toisen.

Nämä koiratappelut säestettiin kurkkurääkynöillä, jotka kaikuivat ympäri jyrkänteitä. Satunnaisesti kynnet ja nokat kalskuivat; nypittyjä sulkia leijui maahan.

Pesätarkastuksen jälkeen eräänä päivänä löysin itseni aivan tuollaisen sodan keskeltä. Asianomaiset papukaijat ilmeisesti olivat niin varattuina toisilleen, että ne eivät huomanneet minun hiipivän kamerani kanssa, tai ehkä olin pienin huolista. Näillä kavereilla oli vakava taisto käsillä...

Miksi tapella?

Se mistä ne tarkalleenottaen tappelevat on iso palapeli selvitettäväksi. Sopivien pesintäalueiden puute on usein oletettu olevan syy mutta todella tunnistamalla miten pesintäalueiden saatavuus rajoittaa pesimistä on täynnä vaikeuksia. Joissain populaatioissa on vähä aggressioita pariskuntien välillä vaikka monet parit eivät pesi. Bonairessa kalkkijyrkänteet ovat täynnä reikiä ja monet, jotka näyttävät olevan sopivia pesimiseen ovat käyttämättä. Todellakin jotkut onkalot, jotka tuottivat kolme tai neljä poikasta yhtenä vuonna on jätetty tyhjäksi seuraavana.

Bonairessa keltanaama-amatsonit pesivät väljässä keräymässä, ehkä sen vuoksi, että voi käyttää sosiaalisia vihjeitä hyvän pesäpaikan tunnistamiseen. Se voisi olla ikään kuin lampaan oireyhtymä ihmisillä - jos toiset pesivät siellä, niin sitten se on hyvä paikka, tai pitemmälle vietyä - jos toiset pesivät siinä pesäkolossa menestyksekkäästi, niin sitten se on jotain mistä tapella. Tutkimuksia, joita on tehty muilla linnuilla, ovat osoittaneet, että manipuloimalla sosiaalisia vihjeitä, pariskuntia voidaan huijata pesimään alueilla, joissa ne eivät aikaisemmin pesineet.

Me ymmärrämme hämmästyttävän vähän miksi papukaijat käyttävät jotain pesintäaluetta mutta ei toista. Jos me pääsemme lähemmäs vastausta, saatamme olla varustettuina voimakkaalla suojelelyökalulla pönkittämään papukaijapopulaatioita ympäri maapallon.

Katso <http://www.audubonmagazine.org/features0907/greentravel.html>

Kuvat:

Vuosien keltanaama-amatsonien katselu Bonairessa on johtanut kiinnostaviin ja odottamattomiin kohtaamisiin. Linnut joskus vihkiytyvät laajempaan ilmakohtaamisiin, kun reviiri on uhattuna.

Lintu häätää kiljailijan suosimaltaan orrelta. Se ei välttämättä näytä kovin mukavalta mutta usein se on paras mahdollinen vaihtoehto tässä kuivassa ilmastossa.

Lainaus:

"Satunnaisesti kynnet ja nokat kalskuivat; nypittyjä sulkia leijui maahan."

Valokuvat 20-vuotispäiviltä

WPT:n henkilökunta, virkailijat, jäsenet ja tukijat kokoontuivat kahdeksi päiväksi 20-vuotisjuhlille kesä/heinäkuussa 2009.

Clive, Jill ja Paradise Parkin Louise ja Mark keskustelevat työpajojen aikana luoduista rikastuttamisasioista.

Mahdollisuus keskustella Rialle, Ruudille, Louiselle, Christianalle, Chrisille ja Dianelle.

Sam Williams jakaa tutkimuksensa.

Maureen ja Billie (Galah) auttavat tukemaan WPT:ia.

Vihersiipiara Max lennätysnäytöksessä

Dot saa sukimisia.

James nauttii lurikkien ruokkimisesta.

Kaksikymmentä vuotta papukaijoja pelastaen

World Parrot Trustin yleiskatsaus

Nykymittapuulla katsottuna 20 vuotta jatkunut vapaaehtoistyö on suuri saavutus. World Parrot Trust perustettiin 1989 Mike ja Audrey Raynoldsin, eläinlääkäri Andrew Greenwoodin, Rosemary Low:n ja Paradise Park:in kuraattori David Woolcockin toimesta. Vuosien saatossa teimme suuria harppauksia papukaijojen suojelemisessa, tutkimisessa, hyvinvoinnissa, kestävässä kehityksessä ja koulutuksessa. Näistä asioista ei juuri puhuttu eläinjärjestöissä 20 tai 30 vuotta takaperin. Nykyään nämä ideat ovat elintärkeitä suojeluryhmien keskuudessa. WPT on toiminut jo kaksikymmentä vuotta ahkerasti jokaisella mainitulla osa-alueella. WPT:n kasvaessa olemme johdonmukaisesti asettaneet papukaijojen edun kaiken edelle. Tämä on ollut ohjenuoramme päätöksenteossa, priorisoinnissa ja strategioissamme taistelllessamme papukaijalajien säilymisen puolesta.

Suojelu

Mauritiuksenkaijojen toivon palautuminen: 1991-nykyhetki

Vuoteen 1980 mennessä Mauritiuksenkaijojen lukumäärä oli pudonnut 12 lintuun. World Parrot Trust otti nämä käytännössä sukupuuttoon kuolleet linnut suurimmaksi huolenaiheekseen. WPT:n ja muiden suosiollisella taloudellisella avustuksella tohtori Carl Jones ryhmineen on nostanut populaation määrän 330 lintuun. Vuonna 2007 laji siirrettiin pois kriittisesti uhanalaisten lajien listalta. Tapahtuma oli ällistytävä ja ensimmäinen mitään papukaijalajia kohdannut.

Papukaijojen toimintasuunnitelma: 2000-2004

Papukaijojen toimintasuunnitelman laatiminen annettiin papukaijapiirien taitavimpien henkilöiden tehtäväksi. IUCN:n ja WPT:n suunnittelemana, johtamana ja julkaisemana tämä julkaisu käsittelee maailman uhanalaisimpien papukaijojen eloonjäämistä antaen suosituksia suojeluun. Suunnitelma on ohjannut tutkijoiden ja suojelijoiden toimintamalleja ympäri maailman papukaijojen suojelemisessa.

Harvinaisin villi ara: 2001-nykyhetki

Sinikurkkuarojen lukumäärä saattaa olla vähemmän kuin 200 vuosittain pesivien parien määrän ollessa alle 10. Tämä WPT:n avainprojekti alkoi vuonna 2001. Edetessään se on tarkoittanut parempia pesimisalueita ja poikasten parempaa eloonjääntiä. Joka vuosi olemme lähettäneet tutkimusryhmän kehittämään projektia. Tutkimme jatkuvasti arojen elämää ja parannamme tekniikoita, joilla pystymme suojelemaan pesimispaikkoja salametsästäjiltä ja pedoilta. Asennamme myös pesimispönttöjä rohkaistaksemme lintuja pesimään. Olemme myös työskennelleet NECF-rahaston kanssa kehittääksemme vankeudessa elävien lintujen pesintämahdollisuuksia ja villin ara-populaation kasvattamista.

Mäntyaratti: 2002-nykyhetki

WPT on tukenut Monterreyn teknillisen korkeakoulun harjoittamia lintujen siirtoja uusille alueille, radioseurantaa, suojelutyön suunnittelua ja pesimispönttöjen rakentamista useiden vuosien ajan auttaakseen mäntyaratteja. Työ on valottanut tämän Sierra Madre Occidentia -vuorilla Meksikossa elävän lajin nykyisiä ongelmia ja auttanut kohdentamaan nykyiset ja tulevat resurssit paremmin pelastaakseen lajin sukupuutolta.

Liikaa laskettavaa: 1989-nykyhetki

meksikonamatsoni, Vuodesta 1989 lähtien WPT on tukenut tärkeää suojelu- ja tutkimustyötä, joka auttaa seuraavia papukaijalajeja: Aratit: patagonianaratti, kirjuriaratti, valkorinta-aratti, vahapalmuaratti ja kuubanaratti. Arat: bolivianara, indigoara, hyasinttiara, panamanara, siniara, puna-ara ja brasilianara. Amazonit: jauhoamatsoni, mustanokka-amatsoni, lila-amatsoni, jamaikanamatsoni, keltapääamatsoni, keltaniska-amatsoni, kuubanamatsoni, araukaria-amatsoni, dominicanamatsoni, liekkipyrstöamatsoni, keisariamatsoni, saintlucianamatsoni, saintvincentinamatsoni. Lurikit: tubuainlurikki sinilurikki. Kakadut: filippiinienkakadu, punapyrstökakadu, taninbarinkakadu ja molukkienkakadu. Muut papukaijat: Kakapo, jokikaijanen, perunaranen, isoafrikankaija, punanaama-aratto, afrikankaija ja seychellien pikkumustakaija.

Tutkimus

Energinen palmukakadu: 1996-2000

Harvinainen ja näyttävä palmukakadu esiintyy Queenslandissa ja Uusi-Guineassa. WPT rahoitti Steve Murphyn tutkimusta arvioida populaatiota, ruokailutottumuksia, lisääntymistä ja ihmisen tekemiä uhkia, jotka kohtaavat lajin. Järisyttävät tutkimukset kokopäiväisine pesävahdintoineen ja pesänsisäisine infrapunakamerakartoituksineen paljasti, että palmukakadu on äärimmäisen erikoistunut syöjä, jolla on matala lisääntymistaajuus verrattuna muihin papukaijoihin samalla alueella.

Kultainen tilaisuus: 1998-nykyhetki

Kulta-arattia uhkaa lemmikkikaupan salametsästys ja asuinseutujen katoaminen itäisessä Brasiliassa. Vuodesta 1998 WPT on tukenut kolmea eri biologia, Carlos Yamashitaa, Toa Kylea ja Thiago Orsia tutkiessaan tätä ällistyttävää ja ainutlaatuisen sosiaalista lajia. Heidän työnsä runko sisälsi pesintäpaikkojen kartoittamista, tarkkailua ja ryhmäkäyttytymisen dokumentointia, sekä verinäytteiden analysointia määrittämään sukulaisuusaste pienten parvien jäsenten kesken, joka on suuresti auttanut ymmärtämään lajien sosiaalista biologiaa. WPT on kerännyt yli 100 000 dollaria

kulta-arattitutkimukseen ja suojeluun perustamalla Kulta-arattien selviytymissätiön WPT-USAn johtajan Glenn Reynoldsin ideoimana.

Karibian jalokivi: 2004-nykypäivä

Keltanaama-amatsoni selviytyy pienissä ryhmissä neljällä Karibian saarella ja pienissä populaatioissa Venezuelassa. Hiljattain rahoitimme Adriana Rodriguez-Ferraron tekemää geenitutkimusta, joka määrittäi sukulaisuuden näiden eristäytyneiden populaatioiden välillä. Olemme myös tukeneet biologi Sam Williamsia ja Rowan Martinia heidän väitöskirjatutkimuksissaan, jotka ovat keskittyneet tämän huonostitunnetun amatsonin lisääntymisbiologiaan Bonairen saarella, jossa sitä uhkaa salametsästys ja kuivuminen. Osana tietoisuusohjelmaa toimitimme "Iloinen Terve Papukaija"-esitteitä hollanniksi saaren asukkaille ja autoimme hankkimaan tunnisterenkaita tukeaksemme hallituksen johtamaa armahdusohjelmaa saaren vangittujen lintujen tarkkailussa.

Etsintää... 1989-nykypäivä

WPT on tukenut myös sukupuuttoon kuolleiksi raportoitujen populaatioiden etsintöjä. Valitettavasti 1998 kartoituksessa Tri Charles Munn totesi parana-aran kadonneen luonnosta ja laajat punakurkku- ja kruunukurkkulurikkien etsinnät eivät osoittaneet uusia havaintoja. Näiden etsintöjen avulla saimme tietoa siihen, miten papukaijalajit voivat kuolla sukupuuttoon ja kuinka vastaavat menetykset voitaisiin estää. Hiljattain tuimme biologi Toa Kylea hänen sinipääaratutkimuksissaan kaukaisessa sademetsässä Perussa.

Kannatus

Ihmisten (ja papukaijoiden) voima

Meksikossa WPT aloitti yhteistyön Luonnonpuolustajien kanssa laukaistakseen opetuksellisen ohjelman, jossa oli julisteita ja sarjakuvakirjoja kuvaamassa uhanalaisia papukaijoja pyrkimyksenä pysäyttää paikallinen lintukauppa. Costa Ricassa tuimme tietoisuusohjelmaa kouluissa, että lapsille opetettaisiin papukaijoiden arvo yhteisössä ja pysäyttämään siellä paikallinen kauppa. Toukokuun 31. 2004 järjestimme Maailman papukaijapäivän Lontoossa. Tämä hiljaisten mielenosoitusten, bannereiden ja superpapukaijan ilmeiden (Nick Reynolds Paradise Parkista) päivä kulminoitui marssiin Trafalgar Squarelta Downing Streetille, jossa ojensimme 33 000 nimen adressin, joka peräänkuulutti luonnosta pyydettyjen lintujen tuontikieltoa Euroopan Unioniin. Lopulta adressin nimet saavuttivat 40 000 ja esitimme tärkeää osaa kiellossa, joka astui voimaan. Ylivoimaisesti yli 230 ei-valtiollista järjestöä ja tuhannet yksilöt liittyivät taistoon - kansainvälisen yhteistyön aikaansaannos, joka on nyt säästänyt miljoonia lintuja vuosittain.

Vakaus

Rohkaisemassa paikallisia ihmisiä: 2000-nykyhetki

Toinen WPT:n tuntomerkki on innovatiivisten asioiden käyttö ja tukeminen papukaijajoiden suojelussa ja ympäristönsä jakavien ihmisten auttaminen. Papukaijoiden vangitseminen on joskus keino tukea puutteellisia tuloja. Valitettavasti se on melkein aina epävakaa ja kun luonto katoaa tietyltä alueelta, sekä ihmiset että ekosysteemi kärsii.

Guayanassa, missä paikalliset ihmiset vangitsevat ja myyvät papukaijoja lemmikkimarkkinoilleen he myös veistävät elegantteja papukaijapatsaita paikallisesti tuotetusta luonnollisesta balatasta, tai lateksikumista. WPT auttaa tukemaan vakaata teollisuutta myymällä näitä yksityiskohtaisia hahmoja. Tekemällä näin autetaan korvaamaan vangitsijoiden ja heidän perheidensä tulot papukaijojen niitosta. Säätiö on hiljattain luonut vastaavanlaisen projektin Perussa auttamaan alkuperäisiä ihmisiä suojelemaan papukaijojaan ja metsiään. Paikallisen järjestön kanssa yhteistyössä WPT tukee Arpillera'n luontia (aplikoituja kangasryijyjä), joita tekee yli 100 alkuperäistä käsityöläistä. Ryijyt, joita markkinoidaan ja myydään WPT:n kautta kansainväliseen papukaijayhteisöön, kuvaavat ihmisen ja papukaijan elämää sademetsässä. Konsepti on yksinkertainen ja tehokas: Peru Verde ostaa työt yhteisön taiteilijoilta ja yhteisö suojelee paikallisia papukaijojen savikiviä opetellessaan ja kertoessaan eteenpäin arojen suojelun tärkeydestä näillä alueilla.

Koulutus

Tietoisuutta luomassa...

Kouluttamalla paikallisia ihmisiä villeistä papukaijoista on pysynyt ponnisteluidemme keskipisteenä ja on ottanut laajan määrän muotoja.

1990-luvun alussa loimme Papukaijaopetus-linja-autoja Väli-Amerikassa. RAREn Paul Butler lähestyi meitä aikanaan opetuksellisen bussin ajatuksen kanssa, joka tulisi St. Lucian saarelle Karibialle. Se matkustaisi ympäri saarta, vierailisi kouluilla ja muissa kohteissa kertomassa uhanalaisesta saintlucianamatsonista ja mitä voitaisiin tehdä pelastaakseen se. WPT:n Paradise Parkin ryhmä, jota johti David Woolcock ja Nick Reynolds kunnostivat bussin, johon asennettiin dynaamiset opetusnäytöt ja toimitettiin banaanilaivalla saaren metsäosastolle. Se oli suuri menestys ja tuloksena oli vastaavanlaisia busseja, joita tarjottiin Dominican ja St. Vincentin naapurisaarille, sekä käyttöön Paraguayssa. Paradise Park ja WPT palkittiin "Erinomaisella Eläinsuojelupalkinnolla" BBC:n luontolehden toimesta.

Rikastuttamassa elämää

Käytöksellisen sytykkeen luomana ja koulutus mielessä Pollyvision I ja II ja Missä Harmaat Ovat DVD:t ovat osa Säätiön suosituimmista tuotteista. Merkittäviä otoksia villeistä papukaijoista tekee DVD:istä niin koulutuksellisia ja rikastuttavia, kuin ne ovat myöskin viihdyttäviä - samanlaisille papukaijoille ja ihmisille.

Kouluttamassa papukaijojen hoitajia

Ulottuvuudemme leveys on kasvanut ajan saatossa. Vuonna 1989 WPT:n vihkiäisvuonna laukaisimme neljä kertaa vuodessa ilmestyvän lehden PsittaScenen. 20. vuotena emme ole jättäneet numeroakaan välistä. PsittaScene toimitetaan jäsenille ja tukijoille ja sitä käyttävät papukaijatutkijat ja fanaatikot maailmanlaajuisesti pysyäkseen tietoisina viimeisistä tutkimuksista, projekteista ja uutisista papukaijamaailmassa. Tuhansia kopioita meidän "Terve iloinen papukaija"-esitteitä, lyhyt opas uudelle ja innostuneella papukaijan omistajalle, on jaettu maailmanlaajuisesti. Nämä ponnistelut ovat laajentuneet internetiin, jossa papukaijaintoilijat ja hoitajat oppivat enemmän meidän kuukausittain lähetettävästä uutiskirjeestä, Flock Talkista ja WPT:n uudesta 7000 sivuisesta opettavaisesta web-sivusta www.parrots.org. Nämä sähköiset ja tulostetut lähteet yhdistettyinä ilahduttavat yli 250 000 ihmisen lukijakuntaa vuosittain.

Hyvinvointi

Kauppakielto

Heinäkuussa 2007 toteutettu Villilintujen kauppakielto Euroopassa oli huipentuma kuuden vuoden ponnisteluille. Epävakaata lintujen harvennusta, tautiriskejä ja suuri kuolleisuus kaupankäynnissä teki tästä selvän ensisijaisen kohteen Säätiölle ja piti meidät keskittyneinä, kun se näytti mahdottomalta. Kielto on pelastanut noin neljä miljoonaa villiä lintua vuosittain ja on dramaattisesti vähentänyt lintutautien pääsyn riskiä tuoviin maihin. Kun tulos oli todettu olemme muuttaneet kauppatyömme maa-maalta lähestymiseksi. Olemme nyt kehittämässä avaintyösuhteita alueellisten järjestöjen kanssa Kaakkois-Aasiassa, Meksikossa, Afrikassa ja Etelä-Amerikassa. Kohdistamalla avainmarkkinoilla vastuuttamalla jäljellä olevan lintukaupan, toivomme lopettavamme tämän julman ja tuhoisan käytännön niissä harvoissa paikoissa, joissa sitä vielä esiintyy.

Bluesia

Luonnonvaraisten Siniotsa-amatsonien pyynnillä on ollut järkyttävä vaikutus lajille ja sen ekosysteemille. Tutkimustulostemme perusteella lintujen pyyntiä koskevia ohjeistuksia rikotaan jatkuvasti, ja olemmekin ilmoittaneet USA:n ja Iso-Britannian viranomaisille, että pyyntikiintiöt ovat kestäättömiä. Jatkamme ohjeiden kokoamista pyyntikäytännöistä tarjotaksemme maahantuontijamain edustajille voimassaolevaa, tarkkaa ja riippumatonta tietoa.

Harmaiden puolesta

Palastakaa Harmaat -rahastomme aloitti toimintansa vuonna 2008. Rahaston tarkoituksena on lopettaa afrikkalaisten papukaijojen pyydystämisen luonnosta, rohkaista vaihtoehtoisten toimintatapojen käyttämiseen, kuntouttaa ja vapauttaa jo vangitut linnut ja palauttaa kanta entiseen loistoonsa sekä lisätä tietoisuutta afrikkalaisista papukaijoista. Kamerunissa harmaapapukaijat ovat mielenkiinnon kohteena, koska niitä salapyydetään paljon. 2008 WPT toimi LAGA-organisaation ja Limbe Wildlife Centerin kanssa toimittakseen hätäapua yli 1200 harmaapapukaijalle, joita yritettiin salakuljettaa maasta. Toimitimme kipeästi kaivattua rahoitusta ja eläinlääketieteellistä apua kriisin ensimmäisinä päivinä. Autoimme myöhemmin viikkoina lintujen kuntouttamisessa ja hoitamisessa. Lopulta yli 700 lintua vapautettiin takaisin luontoon.

Tulevaisuus...

WPT on jo yli kahden vuosikymmenen ajan onnistunut hyvin kunnianhimoisissa suojeleohjelmissaan, opetuksessa ja papukaijojen puolesta puhumisessa. Tämä on ollut mahdollista jäsentemme ja tukijoidemme ansiosta. Olemme saavuttaneet pysyviä tuloksia papukaijojen, ihmisten ja ekosysteemien suojelemisessa ja jatkamme toimintaamme niin kauan kuin on tarpeellista.

WPT UK/World - Glanmor House, Hayle, Cornwall, TR27 4HB, UK. Tel: (44) 1736 751026.
uk@worldparrottrust.org

WPT USA - PO Box 935, Lake Alfred, FL 33850, USA. Tel/Fax: (1) 863 956 4347.
usa@worldparrottrust.org

Pelastamassa mayalaisia aroja

Teksti: Colum Muccio

Papukaijosten pelastaminen voi olla riskialtista. Kysy Hyron Peñante. Hyron on konstaapeli Guatemalan vihreissä poliiseissa. Salametsästäjät ampuivat häntä kun hän takavarikoi kaksi vastakuoriutunutta puna-aran (*Ara macao*) poikasta vuonna 2003. Onneksi konstaapeli Peñante selviytyi haavoistaan ja sai jopa kansainvälistä tunnustusta sankaruudestaan saaden Disney Suojelusankaripalkinnon vuonna 2004. Poikasista tuli osa pesitysohjelmaa joka edistää näiden lintujen, jotka ovat tällä alueella äärimmäisen uhanalaisia suojelua.

Upea puna-ara on yksi vertauskuvallisimmista lajeista mayalaisessa metsässä ja kuvittaa huomattavasti mayalaista mytologiaa. Maya-kulttuuri on yksi vanhimmista ja ylpeimmistä maailmassa ja sillä on juuret alankometsissä jaettuna nykyaikaisiin Meksikon, Guatemalan ja Belizen valtioihin. Tämä alankokulttuuri mysteerisesti katosi noin 800 jälkeen ajanlaskun alun - tulos yleensä osoittaa luonnonrikkauksien huonoa hallintaa, nälänhätää tai ilmastonmuutosta. Nyt mayalainen ara (*A. m. cyanoptera*) puna-aran alalaji tällä alueella on kohtaamassa vastaavan kohtalon.

Meksikon, Guatemalan ja Belizen puna-aroja kutsutaan mayalaisiksi aroiksi viitteenä alueen historialliseen Maya-kulttuuriin. Nämä linnut muodostavat yhden muutamasta jäljelläolevasta geneettisesti toimivista populaatioista joita on jäljellä Väli-Amerikassa.

Tämä populaatio on todella epävakaa ja sen suojelu on asetettu kiireiseksi kun ajatellaan kuinka monta populaatiota on jo kadonnut. Tämä "vaihteleva takaraja"-ilmiö viittaa asteittaiseen alenemiseen lajissa tai ekosysteemissä joka näyttää olevan usein huomaamaton ajan kuluessa mutta joka johtaa hälyttävään tulokseen kun tarkastellaan historiallisesta perspektiivistä. Aikaiset eurooppalaiset tutkimusmatkajat raportoivat ison meluisan araparven lentävän yli pohjoisella Petenin alueella Guatemalassa kuin myös Tyynenmeren rannikon alueella.

Nykyään kuitenkin asiat ovat todella erilaisia. Ironista on, että puna-araa ei lueta kriittisesti uhanalaiseksi, koska on tasaisten populaatioiden taskuja latinalaisessa Amerikassa. Luonnonsuojeluyhteisön (WCS) arvioiden mukaan vain 500 yksilöä selviytyy kolmen valtakunnan alueella ja tuo lukema on jyrkästi laskussa.

Kohdatakseen välittömän uhan, suojelijat kotoisin Guatemalasta, Belizesta ja Meksikosta kokoontuivat vuonna 2000 muodostaakseen Arat ilman rajoja tai Guacamayas Sin Fronteras (GSF) yhteenliittymän. Rahoitusleikkaukset aiheuttivat usean alkuperäisen jäsenen vetäytymisen yhteenliittymästä ja se vähensi rajan yli toimivan yhteistyön. Silti GSF Guatemala jatkaa vahvasti WCS:n (Luonnon pelastus) ja Suojeluyhdistyksen (ARCAS - guatemalalainen NGO), Avarios Marianan (yksityinen pesityspaikka) ja Guatemalan hallituksen Suojeltujen alueiden kansallisen neuvoston (CONAP) liitosyhteistyötä.

Uhkia jotka kohtaavat puna-aroja ja muuta villieläimistöä mayalaisessa metsässä on monia ja vaihtelevia. Elinalueen menetyks on vakava ongelma. Mayalainen ara pesii lähes yksinomaan "cantemo" puussa (*Acacia glomerosa*), lajissa jota kasvaa jokien ja järvien lähellä - alueilla, jotka ovat laittoman maanvaltauksen kohde viillä ja polta maanviljelykselle. Nämä suuret orastavat puut usein saavuttavat 40 metrin korkeuden ja muodostavat koloja, jotka ovat ideaaleja arojen pesille. Valitettavasti afrikkalaiset mehiläiset, metsähaukat ja kierteishäntäkarhut usein metsästävät tai syrjäyttävät arat. Vaikka ne eivät yleensä saavuta puiden latvoja, missä arat pesivät ja syövät, niin tulipalot, joita

kaskenpolttajat sytyttävät muuttavat valtavia alueita maata mayalaisesta metsästä savanniksi joka vuosi.

Huumeet, jotka liikkuvat alueella ovat voima jota tulisi arvioida ja minkä voi ainoastaan tehdä Guatemalan armeijan ja poliisin kanssa. Nämä jengit usein liikkuvat alueelle "heidän" ihmistensä kanssa ja "antavat" heille maa-alueita ja uhkaavat aseilla vastaavasti salaisia kiitoratoja suojellakseen. Sanomalehtiraportit väittävät, että yhdellä paikallisista huumeenkuninkaista on valvonnassa yli 20 000 hehtaaria pääosin suojelluilla alueilla Mayalaisella biosfäärivarauksella (MBR). Suuret alueet mayalaismetsää on rajojen ulkopuolella suojelijoille kartellien vuoksi. Tutkimustiimejä on jopa kidnapattu ja ahdisteltu. Yhdessä maanvaltaajien, ihmisalakuljettajien ja kaikkialle levinneen rajamentaliteetin kanssa kysymys Petenin yleisestä hallittavuudesta on avoimesti kyseenalaistettu.

Paikalliset "guacerot" tai arapyytäjät jatkavat toimintaansa MBR:ssä huolimatta rajoitukset rajanylakaupassa jonka on asettanut kansainväliset anti-liikennöintisäädökset; uhat siipikarjataloudelle ja ihmisterveydelle, joidenka uhka on villisyntyiset sairaudet kuten lintuinfluenssa, Länsi-Niilin virus ja Newcastlentauti; ja aran epävakaa asema alueella. Nämä guacerot vakoilevat ja ryöstävät aktiiviset pesät. Kun munat kuoriutuvat, he ottavat poikaset ja kuljettavat ne myyntiin, Guatemalan viranomaiset tekevät suhteellisen hyvää työtä yrittäessään kontrolloida tätä liikennettä mutta huhut, että aran poikasista voi saada 300-600 dollaria mustassa pörssissä, jatkaa panostamaan laittomaan kauppaan.

WCS järjesti työpaljan Petenissä marraskuussa 2008, kun alueen arat saivat kriittisen statuksen. Araksperitit Yhdysvalloista, El Salvadorista, Perusta ja Guatemalasta kokoontuivat muodostamaan yksityiskohtaisen strategian optimoidakseen GSF:n rajoitettuja varantoja pelastaakseen jäljelläolevat mayalaiset arat. Ympäristökoulutusta tähdennettiin avainkomponentiksi kokonaisstrategiassa.

Tämä tieto kävi toteen, kun paikallinen guacero tyttärensä ja paikallisen koulun johtajan painostamana tuomittiin jättämään aran pesä poikasineen rauhaan ja antamaan poikasten kehittyä normaalisti. WCS ja ARCAS jatkavat ympäristökoulutusta ympäri MBR:n, keskittyen erityisesti strategisesti tärkeisiin yhteisöihin lähellä pesintäalueita. Näiden koulutuksellisten aktiviteettien yhdistelmänä ARCAS ja CONAP jatkavat ponnisteluja tarkkaillakseen laitonta kauppaa luonnossa. Joka vuosi ARCAS vastaanottaa pelastuskeskukseena 2-4 lintua, jotka ovat tarttuneet laittomilta kauppiailta.

Hyvin todennäköisesti puna-arojen pesiä on ryöstetty vuosittain viimeiset lukuisat vuosikymmenet. Koska poikasista on ollut puute, biologit pelkäävät, että jäljellä oleva pesivä populaatio vanhenee nopeasti lisääntymiskyvyttömäksi. Vastineena työpajaan osallistuneet ehdottivat kokeilemaan tekniikoita lisätäkseen mayalaisen aran populaatiota.

Yksi tekniikka, josta keskusteltiin oli toisten tai kolmansien poikasten poistaminen villistä pesästä ja käsinruokkiminen. Nämä poikaset eivät yleensä pysty kehittymään vanhempien sisarustensa kanssa ja päätyvät nääntymään kuoliaiksi. Toinen keino, josta puhuttiin oli villin kannan vahvistaminen tai täydentäminen vapauttamalla vankeudessa syntyneitä lintuja. ARCAS ja Aviaros Mariana pesittävät parhaillaan aroja näitä mahdollisia vahvistustoimia varten. Tietysti nämä linnut tulee tarkoin seuloa, jotta varmistetaan, että tauteja ei tuoda luontoon.

Mitä tahansa tullaan tekemään, on täysin ratkaisevaa suojella noin 30 aktiivista jäljellä olevaa pesää MBR:ssä. Tämä on tulossa yhä vaikeammaksi, koska Petenissä on epävakautta ja se vaatii tiivistä koordinoitua kansalaisjärjestöjen, CONAPin, poliisin ja armeijan välillä. WCS jatkaa pesätarkailujaan ja petojen säännöstelyssä ponnistelemista Laguna del Tigre puistossa keskittyen pääosin yhteen tärkeään pesintäalueeseen El Perussa. ARCAS avustaa tarjoamalla

eläinlääketiedeasiantuntemusta. Afrikkalaisten mehiläisten kontrollointiin käytetään myrkytöntä torjunta-ainetta Permethrinia jatkossakin. Metsähaukkojen tarkkailuun käytetään kaksoiskammioisia keinopesiä ja videokameroita on jo asennettu pesiin petotarkkailua varten. (Katso http://www.wildlandsecurity.org/el_peru.html pesärosvovideoita.)

Yhdessä ARCASn kanssa WCS toivoo perustavansa vapaaehtoisohjelman tuodakseen korkeasti valikoidut vapaaehtoiset tarkkailemaan ja suojelemaan villejä aran pesiä ja avustamaan populaation vahvistamisessa ja ympäristöopetusaktiviteeteissa. Auta meitä takaamaan, että puna-ara ei katoa Maya-kulttuurin tavoin ja jää elävänä symbolina mayametsistä! Jos haluat osallistua tai avustaa mayalaisen aran suojelussa, tai jos haluat osallistua pesätarkkailuohjelmaan, ota yhteyttä arcas@intlnet.net.gt.

Kuvat:

Puna-arat kohtaavat kaikki liian yleiset uhat tunkeutuvasta maanviljelyksestä asuinseutujen menetykseen kuin myös pahaenteiseen paineeseen salametsästyksestä ja lähiseudun huumekauppiaista.

Vankeudessa pesittäminen saattaa auttaa vahvistamaan villiä kantaa tulevaisuudessa. Laaja opetus paikallisissa kouluissa on jo auttamassa aroja, kun lapset opettavat vanhemmilleen, että arat tulisi jättää luontoon.

Avain:

Puna-ara (Ara macao) alue

Keskustelupalstoilta

EB Cravens on säännöllinen asiantuntija parrots.orgissa. Hänellä auttaa sinua yli 20 vuoden kokemuksella yli 75 papukaijalajin tuntemuksen kanssa pakottivissa kysymyksissäsi. Lisää neuvoa papukaija-asiantuntijoilta, vieraile www.parrots.org -> Forums, Experts & Bloggers

Kysymys

Rodney J Semones
Virginia, USA

Minulla on ollut 7-vuotias jako Sparkle nyt kaksi vuotta. Sparkle ei kylve. Hän on kauhuissaan kylpemisestä ja suihkuttelusta. Olen yrittänyt antaa hänen kylpeä kaikessa rauhassa. Olen yrittänyt viedä hänet suihkuun kanssani mutta siitä ei ole hyötyä. Olen jopa yrittänyt antaa hänelle salaatinlehtiä, joissa on paljon vettä ja hänellä ei ole mitään tekemistä sen kanssa. Hän pitää ihonsa hyvässä kunnossa sukimalla eikä iho ole kuiva. Epäilen, että hän tarvitsee kylvyn. Olen tehnyt kaiken voitavani. Onko jollakulla keinoja, jotka auttaisivat Sparklea pääsemään kylpykammosta eroon? Kaikki apu olisi tarpeen.

Vastaus

EB Cravens
Hawaii, USA

Kokemukseni mukaan monet afrikkalaiset papukaijat eivät kylve vesiastiassa ellei heitä kouluteta nuorena, he voivat myös pelätä suihkupulloja. Salaatinlehtiyrityksesi on oikeilla jäljillä mutta

positiivisempi tapa tuoda jakosi aistit esiin olisi hankkia hyvän kokoinen, paksulehtinen oksa pehmeälehtistä puuta - ei esimerkiksi tammea mutta esimerkiksi jalavaa, poppelia tai luumua. Kun hän on tottunut istumaan oksilla tai ollut lähellä niitä orrella, hae suihkupullo, jossa on lämmintä vettä ja suihkuta lehtiä, jotka ovat häntä lähellä, mutta älä häntä. Keskity jalkojen tasoon ja suihkuta **TODELLA KEVYTTÄ** usvaa ilmaan, jotta vesi voi sataa lehdille ja vähän myös hänen päänsä päälle ja selälle.

Matki hänen iloisimpia ääniä kun teet tätä ja sinun tulee olla hyvin kärsivällinen. Jos hän peräännyy, lopeta sumutus ja kastele vain lehtiä kunnes ovat läpi märkiä. Sen jälkeen poistu ja anna hänen reagoida. Tämä menetelmä on taivutellut monia huonoja kylpijoihin alkamaan telmimään märkien lehtien kanssa oma-aloitteisesti. Jos viet hänet suihkuun, laita hänet märän tasaisen pyyhkeen päälle suihkuverhotangolle ja anna hänen katsoa sinua ja kostua kosteassa, lämpimässä ilmassa - jopa se on hyväksi hänelle. Hän saattaa jopa alkaa viihtymään riittävästi, että voit roiskuttaa vettä hänen päälleen. Onnea ja pidä meidät ajan tasalla.

Kirjeenne

Kysymys

Barry Fass-Holmes
San Diego, CA

Ovatko fylogeneesitutkimuksen kirjoittajat löytäneet todistetta osoittamaan, että onko siniara enemmän sukua muille aroille vai arateille? Jos on, niin kummalle?

Vastaus

Tim Wright
New Mexico State University

Viimeisimmät fylogeneettiset puut ehdottavat, että siniarat ovat osiossa, joka sisältää myös muita sukuja jotka nimetään aroiksi, kuten Ara, Orthopsittaca ja Propyhurra. Yleisesti termeillä aratti ja ara on suhteellisen rajoittunut taksonominen arvo, koska parilla eri osiolla on molemmat aratti- ja araperimä. Jopa osa tyypillisestä perimästä näyttäisi olevan virheellistä; pääosin näihin lukeutuu Aratinga-suku, jolla on jäseniä parissa eri osiossa ja jotka mahdollisesti vaativat toksonomista tarkistusta. Pysy kuulolla, kun jatkamme näiden mielenkiintoisten perhesuhteiden selvittelyä!

Huudahdus

Phoebe Linden
Santa Barbara, CA

Onnea PsittaScenen edellisestä numerosta, joka aiheutti sen, että olen aikataulusta puhtaaksikirjoittaa fylogeneesin ja sen tarinan (Kaikki perheessä: Papukaijien sukupuut, s 8-11); en saanut sitä laskettua. Haluaisin sukupuun tatuoituna kyynärvarteeni tai ehkä painettuna t-paitaan. Hyvää työtä. Parveni pitää Hugo Cobosin ottamasta kuvasta! Jatkuva tapittaminen ja tulistuminen alkoi, kun näytin sitä linnuille.

"Amatsonin äänet", s. 4-5 on informatiivinen artikkeli, joka nostaa vastauksen: "Nämä papukaijat ovat hyviä oppimaan ja vankeudessa ne oppivat matkimaan." Kyllä, vangitut papukaijat matkivat mutta tämä lausunto rajoittaa, koska ne luovat myös uudenlaisia ääniä ja moninaisia riffejä, jotka voivat olla koristeltuja ja muunneltuja todella jäljittelemättömiä tuloksia. Lisäksi jotkut rakastamiemme

amatsonien äänistä ei **TODELLAKAAN** ole kuultuja muualla tällä planeetalla: hulluja muunnelmia, jotka alkavat soolona mutta päätyvät 6-8 äänisiksi. Puhdasta luovaa energiaa, äänellisesti vakuuttavaa.

Kuten heidän villit serkkunsa, lemmikkipapukaijat luovat äänimuunteluita, jotka helpottavat muodostamaan uusia suhteita ja venyttämän sosiaalisia rajoja. Tämä ei ole artikkelikritiikkiä tai tutkimusta millään muotoa mutta ainoastaan ystävällinen väistö äänellisesti ei-jäljittelevä parvi joka pitää minut vangittuna.

Vastaus

Jamie Gilardi

World Parrot Trustin johtaja

Suuret kiitokset! Olemme aina innoissamme saadessamme palautetta lehdestä. Luulen, että tässä amatsoniartikkelissa tutkijat eivät todennäköisesti ole olleet pitkiä aikoja tekemisissä vangittujen lintujen kanssa. Joka tapauksessa olen varma he olisivat kanssasi samaa mieltä. Lisäksi luovuus, jonka mainitsit; olen aina syvästi otettu kun papukaijat tuntuvat ymmärtävän ihmisten sosiaalista kanssakäymistä sellaisella herkkyydellä ... varsinkin, kun he tietävät, että huipentuma on tulossa ja alkavat nauramaan ennen kuin ihmiset! Saimme paljon kommentteja (kaikki positiivisia) fylogeneesitarinasta. Hyvää kamaa!

Letter

Hyvä Alison,

Kirjoitan kiittäkseni sinua ihanasta 20-vuotisjuhlasta. Se todellakin oli ilahduttavat kaksi päivää. Jokainen minuutti oli nautintoa. Luennot ja lintujaan rakastavat ihmisjoukot tekivät koko kokemuksesta silkkaa iloa.

Siihen lisänä ihana Paradise Parkin ympäristö, jossa luentojen välillä pystyimme kiertelemään aitauksien keskellä nauttien linnuista ja lentonäytöksiä katsellen; lisäten kahvitauot, cornwallilaiset lounasruoat ja upea grillaaminen, jota säesti paikallinen jazz-bändi; päällimmäisenä todellinen asiantuntijaporukka, jotka tekivät papukaijalähetyksestä elämänsä. En ole elämässäni tehnyt parempaa sijoitusta. En koskaan tule unohtamaan WPT20-juhlia. Kiitos kaikille kokemuksesta.

Teidän,

Nancy Hurworth, Hampshire, UK

Lähetä kirjeet osoitteeseen joanna@worldparrottrust.org tai sopivimpaan postiosoitteeseen, jotka ovat listattuina sivulla 19.

Papukaijatapahtumat

Papukaijarakastajien risteily

Liity papukaijafanaatikoihin kahdeksan päivän rahanhankintaristeilylle Carnival Freedomilla seilaamalla Ft. Lauderdalesta Meksikoon, Costa Ricaan ja Panamaan.

Carol Cipriano, 570-226-2569

baldmantravel@gmail.com

www.parrotloverscruise.com

Papu-uutiset

Kakapouutiset

Kakapoiden (*Strigops habroptilus*) 2009 vuoden kasvatustapahtuma odotetusti todisti olevansa tuottoisin sen jälkeen, kun hallinta alkoi 1980-luvun alussa. Tämä voidaan katsoa rimupuiden poikkeuksellisen hyvän sadon aikaansaamaksi Codfish/Whenua Hou Islandilla (Uusi-Seelanti), yhdessä sen kanssa, että pesintäikäisten naaraiden lukumäärä on melkein tuplaantunut edellisestä sadosta/pesinnästä vuonna 2002. 21 pesintäikäistä naarasta oli olemassa 2002 ja nyt niitä on 38. Tammi-huhtikuun 2009 aikana noin 35 henkilön ryhmä Suojeluosaston henkilökuntaa ja vapaaehtoisia ovat olleet saarella tarkkailemassa/hallitsemassa pesintää. Sunnuntaina 8. maaliskuuta kuoriutui "Margaret Marien" pesässä muna, joka nosti maailmanlaajuisen kakapokannan 100 yksilöön!! Pesinnän jälkeinen lukema on 124 lintua!

Don Merton

Suojelu ensimmäisenä

Kruunuviherkaijien tai kakarikien (*Cyanoramphus novaezelandiae*) paluu Raoul Islandille 150 vuoden jälkeen on sytyttänyt toivoa vastaaviin menestystarinoihin lähempänä kotia. Äänekkaat linnut olivat joskus yleisiä pienillä saarilla noin 1000 km pohjoiseen Uusi-Seelannista mutta muuttivat sen jälkeen, kun uudisraivaajat 1800-luvulla toivat tuholaisia kuten rottia, kissoja ja vuohia. Vuosien 2002 ja 2004 välissä Suojeluosasto suoritti miljoonan dollarin tuholasitorjuntaprojektin, jonka kohteena olivat kissat ja rotat. Nyt tuholaiset ovat kadonneet ja kakarikit ovat palanneet. Luonnollinen uudelleenasetus etälähdepopulaatiosta on ensimmäinen papukaijien suojelussa ja ensimmäinen papukaijayhdyskunta näiden valtaavien petojen poiston jälkeen.

Paul Easton - The Dominion Post,
<http://www.stuff.co.nz/dominion-post/>

Munien salakuljettamisen rähinä murtunut

Uhanalaisen kiiltokakadun (*Calyptorhynchus lathami*) munat ovat etsittyjä kansainvälisten kerääjien joukossa. Kansainvälinen rikosyhtymä, joka sijaitsee pohjoisessa Victoriassa tekee miljoonia dollareita salakuljettamalla uhanalaisia ja eksoottisia lintujen munia maahan ja maasta. Yhtymä, jonka jäsenistöön kuuluu tunnettuja luvallisia linnun omistajia, käyttävät kuriireita, joilla on yllään vartavasten suunniteltuja liivejä ja alusvaatteita kantaakseen jopa 500 eksoottisen linnun munaa Australiaan joka kuukausi kuriiriin kantaessa 30-50 munaa kerralla. Tullin kansallinen tutkimusjohtaja Richard Janeczko sanoi, että salakuljettajat suosivat linnun munia elävien eläinten sijaan, koska munia on helpompi salakuljettaa. Villieläinten laittoman salakuljetuksen sanotaan olevan viiden ja viidentoista miljardin Yhdysvaltain dollarin välillä vuosittain.

Mark Russell,
<http://www.theage.com.au/>

Myrkytetty kaka vapautettu

Kuolemansairas nuori naaras-kaka (*Nestor meridionalis*) löydettiin halvaantuneena kuoleman kielissä Wellingtonista, Uusi-Seelannista kattokourusta ja se on nyt hoidettu kuntoon ja palautettu luontoon. Linnun löysivät kaksi ohikulkijaa, jotka veivät sen Wellingtonin eläintarhan eläinsairaalaan, missä todettiin sen kärsivät neurologisesta vahingosta mutta ei selvistä ruuheista. Eläinlääkärit epäilivät

raskasmetallimyrkytystä mutta onneksi röntgen-kuvat osoittivat, että sillä ei ole metallisiruja sisäelimissä. Lintu palasi takaisin terveeksi ja vapautettiin 225-hehtaariselle suojelualueelle kaksi viikkoa myöhemmin. Kaka, joka on paikallinen papukaija ja erittäin kiinnostunut ihmisen luomista asioista on saattanut sairastua nakerrellessaan galvanoitua rautaa, lyijynauloja ja lyijypellityksiä, joita löytyy yleisesti katoilta.

Dave Burgess - The Dominion Post
<http://www.stuff.co.nz/dominion-post/>

Ensimmäisen luokan papukaijafani

Joka kevät ensimmäisen luokan opettaja Jenna Morris jakaa lintuintohimonsa oppilaiden kesken Hugo Reid Primary School in Arcadiassa, CA. Hän aloittaa tuomalla lemmikkineitokakadunsa Cocon kouluun joka perjantai. Cocon vierailujen ansiosta oppilaat ovat kehittäneet syvän linturakkauden (Coco menee jopa ulos paloharjoituksissa!)

Linnuista tulee kiinnekohta moniin aktiviteetteihin, kun oppilaat oppivat tekemään perustutkimusta, luomaan tietokonedashown, tekemään vertailuja, kirjoittamaan lintumatematiikkatehtävänantoja ja tekemään kuvaavia kirjoitusharjoituksia. He hahmottelevat ja maalaavat lintuja, tekevät muotoilutaideprojekteja ja tekevät saviveistoksia linnuista. Oppilaat oppivat myös lemmikinpitoa ja tutkivat uhanalaisia lajeja. Lopulta perusteellisen tutkimusprosessin, raportoinnin ja keskustelun jälkeen oppilaat äänestävät yhden lintulajin tukemaan Maailmanpäivää. Kun äänet on laskettu, jännitys on korkealla!

Viimeiset kolme vuotta, rva Morrisin luokka on valinnut papukaijan erityiseksi linnukseksi. He ovat keränneet lahjoituksia, yleensä tekemällä lisätehtäviä kotona ja tukeneet kolmea eri WPT:n projektia: mäntyarattia tänä vuonna ja sini- ja viherkurkkua aikaisempina vuosina. Heillä on paljon asioita, joista voivat olla ylpeitä ja he jakavat tietoaan ja hyvää kansalaisuuttaan kohti uhanalaisia lajeja esittämällä öljypastelliluonnoksiaan ja interaktiivisia kirjoitusjulisteita koulunsa Avointen ovien päivänä vuoden lopussa.

Maailman papukaijapäivä - Intia

Intian ympäristöyhteisön johtaja S.K. Sharma järjesti Maailman papukaijapäivän juhlan 30. toukokuuta 2009 Chandigarhissa Intiassa. Juhlallisuudet pitivät sisällään maalaamista, tietokilpailua, pesäpönttöjen asennusta sekä mango- ja guavapuiden istuttamista. Puhujat keskittyivät paikallisen suojelualan suojelemiseen ja säilyttämiseen ja pyytämällä ihmisiä tekemään yhteistyötä luontoviranomaisten kanssa laitonta lintukauppaa vastaan. Noin 50 oppilasta ja opettajaa marssivat kaupungin ja suojelualan läpi käsissään kyltit, joissa luki "Papukaijat tarvitsevat apua - Pelastakaa suojeluaue."